

Nærings- og Fiskeridepartementet,
Postboks 8118 Dep
NO-0032 Oslo

Att.: Avdelingsdirektør Astrid Holtan
Fagdirektør Sigrid Dahl Grønnevet

Dato: 29. april 2015

NOU 2014:16 Sjømatindustriens rammevilkår - høringsuttalelse

1. Innledning

Det henvises til brev fra Nærings- og fiskeridepartementet av 16.12.2014. I nærværende brev gir Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd (heretter kalt Samarbeidsrådet) felles høringsuttalelse om NOU 2014:16 Utredning om sjømatindustriens rammevilkår (heretter kalt Utredningen) på vegne av de seks fiskesalgslagene i Norge.

Sjømatindustriutvalget eller Tveterås-utvalget (heretter kalt Utvalget) har valgt å tolke mandatet vidt, noe som har medført at utredningen i stor utstrekning også omhandler flåtesidens rammevilkår. Organiseringen av førstehåndsomsetningen er også viet stor plass, selv om denne ganske nylig har vært oppe til politisk behandling. Samarbeidsrådet vil likevel understreke at utredningen gir en god samlet oversikt over utfordringene i fiskerinæringen.

Selv om salgslagene både kan ha meninger om og er indirekte berørt av de fleste tema som omtales i utredningen, har Samarbeidsrådet valgt å begrense høringsuttalelsen til de temaer og forslag som i størst utstrekning berører salgslagenes virksomhet (direkte eller indirekte). Vi gir imidlertid først noen overordnede kommentarer til premissene for utredningen.

Samarbeidsrådet vil presisere at det er viktig at regjeringen søker brede politiske kompromisser i det sakskomplekset som omfattes av utredningen. Det er generelt uheldig og det bidrar til at det er vanskelig å foreta langsiktige tilpasninger for aktørene i næringa, dersom det hele tiden skal være risiko for at skiftende politiske regimer gjør vesentlige endringer i rammebetingelsene for sjømatnæringa.

2. Fiskerinæringen er en suksess og leverer på samfunnsoppdraget

Fiskerinæringen er en svært dynamisk næring. Den er naturbasert, den er global og den er markedsbasert og uten subsidier av noe slag. Alt dette krever stadige endringer og tilpasninger. Den norske fiskeflåten har drevet kontinuerlig omstilling gjennom generasjoner. Derfor er den blitt en suksess. Fiskeflåten er den viktigste forklaringen på at Norge er verdens fremste fiskerinasjon.

Den norske fiskeressursen høstes av mange tusen private små og mellomstore bedrifter, lokalt eid og lokalt drevet. Vi har cirka 5 800 registrerte fiskefartøy. Dette er 5 800 lokalt eide og lokalt drevne bedrifter. De er moderne, teknologiintensive, innovative og bidrar til stor verdiskaping.

Mer enn 10.000 personer er sysselsatt om bord i flåten. Den er modernisert, strukturert og effektiv. Norske fiskere er flinke næringsdrivende som tar risiko og som skaper store verdier. Disse verdiene reinvesteres i stor grad i fiskeflåten. Det bygges nye fiskebåter for milliardverdier hvert år. Mange av dem både bygges og utrustes i Norge. Disse avanserte fartøyene eies lokalt og drives lokalt. Det betyr at fiskeflåten legger igjen milliardbeløp i norske lokalsamfunn hvert år i form av lønninger, skatter, investeringer og innkjøp. Flåten sysselsetter verft, skipsbyggere, underleverandører, utstyrsleverandører, finansnæring og andre. I sum er dette et betydelig bidrag til norsk økonomi. Bare bygging og utrusting av fiskefartøy representerer årlige milliardverdier for norsk næringsliv, og det kommer norske lokalsamfunn til gode.

Dette er også mye av forklaringen på suksessen. Lokal kunnskap og lokal forankring gir levekraftige kystsamfunn. Det gir igjen grunnlag for en unik verdikjede, med bærekraftig høsting av en evigvarende ressurs. I 2012 utgjorde fangst av norsk villfisk og aktiviteter knyttet til dette, 24 milliarder i verdiskaping og 25.000 arbeidsplasser.

Fiskeflåten er grunnlaget for all verdiskaping i de påfølgende ledd i verdikjeden. Og den er en suksess. Lønnsomheten er tilfredsstillende, selv om den varierer både over tid og mellom flåtegrupper. Fiskeflåten bidrar til en god forvaltning av fiskeressursene. Den sikrer levende og sterke kystsamfunn i hele landet, med lokale eiere og solide eiermiljøer. Vi kan ikke løse problemer i andre ledd av verdikjeden ved å svekke lønnsomheten i flåteleddet. Vi må skape større verdier, ikke omfordele dem.

Modellen sikrer økologisk og sosial bærekraft ved at ressursene høstes forsvarlig og under streng kontroll av myndigheter og salgslag. Og den sikrer økonomisk bærekraft ved at verdiene fordeles på mange og ikke konsentreres på få hender og selskap.

Særlig er den geografisk spredte strukturen viktig. Lokale småbedrifter investerer og kanaliserer ressurser tilbake til kystsamfunnene. Derfor bør grunnrenten i fiskeriene defineres som en ressurs som skal tilfalle distriktene. Dette er fiskeflåtens samfunnsoppdrag. Og flåten leverer på det hver eneste dag.

En godt organisert førstehåndsomsetning har gjort det mulig å opprettholde en variert flåtestruktur, der også det store antall små kystfiskere gjennom salgslagene har hatt en kanal ut i markedet. Fiskerne har konsentrert seg om fisket, salgslagene om markedet og oppgjøret.

3. Lønnsomheten i sjømatindustrien (Kapittel 7.7)

I kapittel 7.7 i utredningen er lønnsomheten i sjømatindustrien omtalt. Totalkapitalrentabilitet er brukt som et mål på lønnsomheten, og det er tatt utgangspunkt i at et rimelig avkastningskrav i dag vil være i underkant av 10% . I hht SSBs statistikk for nøkkeltall fra regnskapene til ikke-finansielle bedrifter i Norge (kilde: <https://www.ssb.no/statistikkbanken/>) var totalkapitalrentabiliteten for all

norsk industri i perioden 2009 - 2012 på i snitt 6,1 %, altså vesentlig lavere enn det avkastningskrav som utvalget oppstiller.

For all norsk næringsmiddelindustri inkl drikkevarer og tobakk var totalrentabiliteten i snitt 6,9 % i samme periode. Sjømatindustrien inngår i disse tallene.

Hvis man ser på sjømatindustrien alene (næringskode 10.2), så er totalrentabiliteten i samme periode på 6,8 %.

Vi ser med andre ord at totalrentabiliteten i norsk sjømatindustri er noe høyere enn for norsk industri generelt og marginalt lavere enn det vi finner i norsk næringsmiddelindustri samlet.

Innenfor sjømatindustrien har konvensjonell sektor (næringskode 10.201) i perioden 2009 – 2012 en totalrentabilitet på 10,4 %, dvs betydelig bedre enn norsk industri for øvrig. Samtidig hadde fryseindustrien en totalrentabilitet på 5,7 %, altså noe lavere enn snittet i norsk industri.

Disse tallene indikerer at det man sliter med når det gjelder lønnsomheten i norsk sjømatindustri ikke skiller seg vesentlig fra det man sliter med i andre deler av norsk industri, samtidig som det er tydelige forskjeller i de forskjellige deler av sjømatindustrien. **Disse likhetene og ulikhetene burde vært analysert grundigere i utredningen.** Det er også vesentlig at det for eksempel innenfor filetindustrien er meget stor «spredning i feltet» med filetbedrifter som tjener penger alle år samtidig som noen bedrifter kommuniserer underskudd hvert eneste kvartal. **Analysen i utredningen burde i større grad sett nærmere på hva som skiller de bedriftene som gjør det godt og de som gjør det dårlig.**

Samarbeidsrådet konstaterer at lønnsomheten i sjømatindustrien totalt sett er godt på linje med øvrig industri i Norge, men ser samtidig at det er store forskjeller mellom ulike segmenter i sjømatindustrien og ikke minst stor spredning mellom bedrifter. **Samarbeidsrådet understreker at årsakene til svak lønnsomhet i deler av sjømatindustrien ikke skyldes at fiskerne får for godt betalt.** Den del av fiskeflåten som er mest avhengig av å selge sine fangster til norsk industri, får vesentlig dårligere betalt enn de som også kan tilby fisken i et globalt marked. Vi kommer nærmere tilbake til dette under punkt 4 c) nedenfor.

4. Kommentarer til forslagene

a) Internasjonal markedsadgang og konkurransevilkår (Kapittel 13)

Det gjennomføres en rekke handelspolitiske prosesser som representerer både muligheter og utfordringer for norsk fiskerinæring. **Samarbeidsrådet slutter seg til utvalgets vurdering om at «myndighetene må prioritere arbeidet for størst mulig grad av frihandel og færrest mulige tekniske handelshindre»**

Det er fiskerne som opplever de største konsekvensene av endringer i markedene gjennom nivået på prisen i førstehåndsomsetningen. Selv om alle ledd som følger etter fiskerne i verdikjeden er eksponert for en betydelig økonomisk risiko, er dette i stor grad relatert til marginer som varierer langt mindre enn selve markedsprisen.

Fiskesalgslagene setter pris på at regjeringen i sin regjeringsplattform legger vekt på at man skal «Forbedre markedsadgangen til eksportmarkedene for fisk og fiskeprodukter, blant annet gjennom bilaterale handelsavtaler.»

Det er en utfordring for fiskeriene at det fortsatt eksisterer begrensninger i eksporten. Dette er spesielt krevende etter at EU har blitt utvidet med nye medlemsland som er tradisjonelle markeder for pelagisk fisk - særlig sild. De tollfrie kvoter som er innført som en kompensasjon for at de nye medlemslandene blir omfattet av markedsreguleringen er en lite fleksibel organisering av handel mellom nære handelspartnere.

Den etablerte sammenhengen mellom norsk foredlingsgrad og handelsbegrensninger til EU – markedet er et reelt hinder for at norsk fiskerinæring skal kunne utvikle seg innenfor normale rammer.

Norsk fiskerinæring er avhengig av gode og forutsigbare rammebetingelser for norsk fiskeeksport. **De prosesser som finner sted mellom EU og andre store handelspartnere kan få drastiske skadevirkninger for norsk fiskerinæring dersom resultatet blir at fiskeprodukter fra Norge får dårligere konkurransevilkår enn våre konkurrenter.**

Fiskeri og havbruksnæringa i Norge har et enormt potensiale til å utvikles til beste for norsk økonomi og til å bli en vesentlig bidragsyter til det norske velferdssamfunnet. Samarbeidsrådet forutsetter at dette blir tillagt vekt når norske offensive og defensive interesser i handelspolitikken skal veies mot hverandre.

b) Aktivitetskravet i deltakerloven (Kapittel 15.2.1)

Vi viser til kommentarene i punkt 2 ovenfor.

Samarbeidsrådet mener at hovedprinsippet om en fiskereid flåte, slik det er regulert gjennom deltakerloven, sikrer at verdiskapningen fra høstingen av den evigvarende fiskeressursen, kommer kystsamfunnene til gode.

Deltakerloven bør ikke endres på noen vesentlige punkter. Det er bra for landet at vi har nasjonal kontroll med fiskeressursene, og at det er befolkningen i kystsamfunnene som forvalter og høster ressursene gjennom lokalt eide og lokalt drevne fiskefartøyer. **En fiskereid flåte er den beste og sannsynligvis den eneste garantien for et fremtidig nasjonalt eierskap av norske fiskeressurser. Utredningen om Norges forpliktelser etter EØS-avtalen endrer ikke på dette.** Selv om man skulle kunne slutte at det innenfor eksisterende EU/EØS–rett er adgang til å stille nasjonalitetskrav, må en vurdere i hvilken grad dette kravet skal kunne kontrolleres og håndheves. Det er vesentlig enklere å kontrollere dette kravet i dagens situasjon hvor eierskapet er knyttet til fiskere enn hva det vil være dersom eierskapet ikke har slik tilknytning. Særlig komplisert ville det være i børsnoterte selskaper hvor forutsetningen synes å være at retten til å eie fiskefartøy opphører dersom andelen utenlandsk eierskap overstiger en viss grense.

Samarbeidsrådet mener at dagens system med kombinasjon av en fiskereid flåte og fiskereide salgslag tilbyr verdens beste råstoff til industrien, høstet på en bærekraftig måte og omsatt gjennom et stabiliserende system med streng kontroll av regler og kvalitet.

Den norske fiskeflåten fremstår i dag som verdensledende med høy innovasjonsgrad og effektivitet, samtidig som eierskapet i hovedsak ivaretas av aktive fiskere og redere som er lokalisert i kystsamfunnene. Betydningen av denne nærheten må veies opp mot de antatt samfunnsøkonomiske gevinstene man har ved å løse opp på deltakerloven. Flertallet i utvalget uttrykker selv tvil om effekten av de foreslåtte endringer av loven med hensyn til lønnsomhet, verdiskapning og sysselsetting.

Industrien er gitt adgang til å eie fiskefartøy gjennom dispensasjonsadgangen som finnes i deltakerloven. Det må være betimelig å stille spørsmål med om de erfaringene man gjennom flere tiår har høstet med vertikal integrasjon virkelig tilsier at dette er en ordning som bør utvides. Samarbeidsrådet mener at industrien vil sikre råstofftilførselen best gjennom et auksjonssystem eller andre åpne omsetningssystem der all fisken blir utbydd i markedet. Salgslagene kan legge til rette for at hele eller deler av en kvote auksjoneres og dermed sikre råstoff til en produksjonsbedrift.

Dersom myndighetene gir fiskeindustrien utvidet adgang til å eie fiskefartøy, vil det kreves et detaljert regelverk som avgrenser hvilke bedrifter som har rett til å eie fartøy og under hvilke vilkår. Myndighetenes erfaringer med denne typen regelverk knyttet til aktivitets- og bearbeidingsplikten må tillegges vekt i denne sammenhengen. **Hvis man først skal slippe opp prinsippet om en fiskereid flåte, kan det i så måte være like naturlig at alle skal kunne eie fiskefartøy.**

c) Førstehåndsmarkedet for fisk (Kapittel 15.2.7)

Førstehåndsmarkedet for fisk er regulert i fiskesalgslagsloven, som ble vedtatt enstemmig i Stortinget med ikrafttredelse fra 01.01.2014. Loven har således bare fungert i vel 1 år. Utvalget trekker i sin analyse følgende konklusjon om fiskesalgslagsloven:

«Loven, som den fremstår i dag, synes ikke å ha negativ betydning for verken verdiskapning, industriens lønnsomhet eller mulighetene for vertikal koordinering i verdikjeden» (NOU 2014:16, s 112).

Det refereres i utredningen videre til delrapport fra Asche m.fl., som konkluderer med «at salgslagene utøver i liten grad markedsmakt til fordel for fiskerne» (NOU 2014:16, s 112 – gjengitt fra Asche m.fl. 2014). Det er videre referert til samme delrapport, hvor det blir vist til at den opprinnelige begrunnelsen for at salgslagene ble gitt anledning til å sette en minstepris, var å forhindre at lokale kjøpere utøver markedsmakt. Det påpekes «at det fremdeles er mulig at minsteprisregimet har en funksjon i så måte, spesielt for den lite mobile delen av flåten» (NOU 2014:16, s. 113).

I sin vurdering påpeker utvalget følgende:

«salgslagene må utøve sitt mandat på en slik måte at Norges fremstår som verdensledende innen organisering av råvaremarkeds plasser for fisk m.v.» Og videre at «de må legge til rette for økonomisk effektiv vertikal koordinering gjennom ulike omsetningsmåter som auksjon, spotsalg og kontrakter» (NOU 2014:16, s. 113/114)

Og at dette innebærer «proaktiv tilrettelegging for å hente ut gevinstene fra markedsbasert omsetning, hvor aktørene beskyttes mot utilbørlig utnyttelse av markedsrett» (NOU 2014:16, s. 114).

Samarbeidsrådet slutter seg til de vurderinger som utvalget gjør i sin analyse av salgslagenes virksomhet, herunder henvisningene til delrapporten fra Asche m.fl. Samarbeidsrådet er også enig i de påpekninger som utvalget gjør i sin vurdering. Samarbeidsrådet mener at disse hensyn er ivaretatt i den måten salgslagene faktisk driver sin virksomhet i dag.

Det blir i utredningen hevdet at dagens seks salgslag har valgt forskjellige løsninger for omsetningen. Det er nok riktig at det er noe ulikhet i omsetningsreglene, men i hovedsak skyldes varierende bruk av ulike omsetningsformer at det er store forskjeller i flåte- og mottaksstruktur.

Auksjon er uovertruffen for å hente ut gevinstene av markedsbasert omsetning, fordi den gir markedsriktige råstoffpriser som påvirker den totale verdiskapningen positivt (råstoff allokteres til de best betalende markeder/kjøpere). Havfiskeflåten i pelagisk (ringnotfartøy, pelagiske trålere) og de store kystnotfartøyene har stor geografisk rekkevidde og kan derfor ha vide utbudsområder for sine fangster. Havfiskeflåten innenfor hvitfisk (trålere og konvensjonell hav) fryser i hovedsak sine fangster om bord og lander disse på nøytrale fryselagre. Ved salg kan disse fangstene (produkt for produkt) tilbys til et vidt spekter av både industriaktører i Norge og utenlandske kjøpere via norske eksportører. For disse flåtegruppene både innenfor pelagisk og hvitfisk er auksjon den foretrukne omsetningsform i alle aktuelle salgslag. Mer enn 50 % av all førstehåndsomsetning i Norge skjer ved auksjon, og nesten utelukkende på kostnadseffektive nettbaserte løsninger.

Kontraktmarkedet benyttes når rederne ønsker et tettere samarbeid med sine kjøpere. Særlig innenfor hvitfisk, hvor det er et stort mangfold av arter og med varierende grad av foredling om bord, kan kontraktmarkedet være velegnet enten for å sikre avsetning eller for å etablere en mer gjennomgående vertikal kjede. Auksjonsmarkedet danner prisreferansen for disse kontraktene (så langt det er relevant). Derved sikres målet om markedsbasert omsetning.

Utfordringen i alle salgslag er å sikre markedsbasert omsetning for kystflåten. Det skjer en gradvis konsentrasjon i mottaksleddet, det blir færre anlegg og avstanden mellom dem blir større. Kystflåten må ta kvotene sine når fisken er lett tilgjengelig, og store deler av denne flåten har små muligheter til å gå lange veier for levering. Med god tilgang på fisk oppstår da fort ubalanse, og det blir «kjøpers marked». Fiskerne er derfor opptatt av å sikre seg en leveringsavtale før sesongen starter. Svært ofte oppnår ikke kystflåten mer enn minsteprisen. Generelt oppnås vesentlig høyere pris for ombordfrost fisk som kan selges i et auksjons- eller kontraktmarked og fisk som landes fersk fra kystflåten. For sammenlignbare produkter av viktige arter som torsk og sei har prisene for

ombordfryst fisk ligger rundt 50 % over prisene på fersk fisk de siste årene. Dette indikerer noe om forskjellen i det nasjonale og globale råvaremarkedet for fisk.

Markedssituasjonen som beskrives for kystflåten ovenfor, er den samme som i sin tid lå til grunn for etableringen av salgslagene. Minsteprisen er et viktig instrument for å sikre at kystflåten kan oppnå en pris som står i et noenlunde rimelig forhold til markedsprisen. Asche m.fl. sin påpekning om minsteprisregimet sin funksjon også i dag er således helt korrekt.

Utvalget går inn for at fiskesalgslagslovens bestemmelser om obligatorisk omsetning opprettholdes og hele utvalget mener at loven, som nettopp har trådt i kraft, skal få virke en stund før det gjøres endringer. Samarbeidsrådet slutter seg til denne konklusjonen.

Utvalgets flertall gir imidlertid uttrykk for at de ønsker nøytralt eierskap i salgslagene. Utvikling av salgslagene i retning av nøytralitet forutsetter likeverdige parter. Som påpekt ovenfor er det fortsatt behov for salgslagene som fiskernes representant. Hvordan skulle det være mulig for salgslagene å forhandle minstepriser på vegne av fiskerne, som det fortsatt er veldokumentert behov for, i en nøytral markeds plass?

Samarbeidsrådet kan ikke se noen grunn til å utrede endringer i sammensetningen av salgslagenes styrever. Det er grunn til å minne om at salgslagene er pålagt statlig kontroll gjennom egne kontrollører. Kontrollørene skal følge med at driften i salgslagene er i samsvar med god forretnings- og forvaltningsskikk samt at virksomheten drives innenfor lov og forskrift, herunder at eneretten til å fastsette minstepris, salgsvilkår og omsetningsformer utøves på forsvarlig vis.

d) Andre kommentarer til utvalgets forslag

Kunnskap om bestandsdynamikk og –størrelse (Kapittel 15.1)

Utvalget anbefaler en styrking av ressursforskningen, slik også aktører og organisasjoner på flåtesiden har ment i lang tid. Feil i bestandsestimat kan få store økonomiske konsekvenser både i positiv og negativ retning, og vi registrerer at det ofte er sprikende syn mellom havforskere og fiskere om ressurs situasjonen for viktige arter. Et tettere samarbeid mellom fiskeflåten og havforskerne kan trolig gi mer kunnskap uten store ekstra kostnader. Bedre kunnskap om bestandene kan gi grunnlag for økt fiske, slik også utvalget påpeker.

Samarbeidsrådet slutter seg til utvalgets forslag om økt ressursforskning.

Sesongsvingninger (Kapittel 15.2.6)

Utvalget konstaterer at de fleste norske fiskeriene har sterke sesongsvingninger, herunder nevnes spesielt kystflåtens torskefiske. Selv om slike markerte sesongmønster medfører utfordringer for sjømatindustrien, mener utvalget likevel at *«det er lite som tilsier at aktørenes tilpasning innenfor kvoteåret ikke gir det beste økonomiske utbygget for verdikjeden som helhet, gitt de øvrige reguleringer som fiskerinæringen er underlagt..»*. **Samarbeidsrådet er enig i denne vurderingen.**

Utvalget anbefaler at myndighetene innfører kvotefleksibilitet også i hvitfisksektoren for å redusere risiko for tapt inntekt ved utløp av kvoteåret.

Etter at det er åpnet for kvotefleks i fiskeriforhandlingene med Russland, er det nedsatt en arbeidsgruppe ledet av Fiskeridirektoratet for å utrede nærmere et forslag om dette. Salgslagene deltar i dette arbeidet. Med alle andre reguleringer i hvitfisksektoren er det betydelige tekniske utfordringer med å innføre en slik kvotefleksibilitet på fartøynivå, særlig i kystflåten.

Samarbeidsrådet slutter seg til at kvotefleksibilitet innføres i hvitfisksektoren og vil i en nær dialog med Fiskeridirektoratet bidra til at dette kan gjennomføres, når eller dersom slik beslutning fattes.

Samarbeidsrådet er for øvrig også enig med utvalget i at bonusordningen for levendefangst bare kan forsvares som et midlertidig virkemiddel. Levendefangst må innen rimelig tid stå på egne bedriftsøkonomiske ben med full kvotebelastning.

Styrking av kontrollarbeidet (Kapittel 15.5) og økt fokus på kvalitet

Samarbeidsrådet ser positivt på utvalgets ønske om å styrke kontrollarbeidet og anbefalingen om en gjennomgang av kontroll- og sanksjonsregimet.

En god forvaltning og en bærekraftig høsting av ressursene har bidratt til å gjøre Norge til en ledende sjømatnasjon. I viktige marked er det et stort pre at vi kan vise til et godt og transparent system for høsting og omsetning av fisk og skalldyr. Vårt gode renommé bør ikke settes på spill av aktører som ser seg tjent med å ta snarveier i forhold til regelverket. Omgåelse av regelverket vil i tillegg påvirke konkurransesituasjonen mellom fiskerne og mellom foredlingsanleggene.

Salgslagene er i dag pålagt å drive kontroll i henhold til Havressurslovens § 48 i tillegg til at Fiskesalgsloven har bestemmelser om dette. Dette dreier seg både om kvotekontroll og ressurskontroll i samarbeid med Fiskeridirektoratet. Salgslagene tar ansvar med hensyn til kontrolloppgaver og mener at vi i samarbeid med Fiskeridirektoratet og andre offentlige myndigheter kan gjøre en god og effektiv jobb med å minimalisere ulovligheter i næringen.

På side 117 i utredningen ber utvalget myndighetene om å vurdere modeller for en kontroll utført av en uavhengig tredjepart på alt ilandført fiskeråstoff. Til dette forslaget vil salgslagene anføre at Fiskeridirektoratet er en slik nøytral tredjepart og som naturlig kan gjennomføre en slik kontroll. Vi vil også påpeke at et krav om at alle landinger skal kontrolleres av en slik tredjepart, vil kunne ha betydelige strukturelle konsekvenser for næringen og kysten.

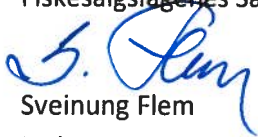
Gjennom Fiskesalgsloven ble det åpnet for å gi salgslagene oppgaver med hensyn til kontroll av kvaliteten på fisk. Det vil være fokus på å veilede fiskerne i høsting og håndtering slik at man samlet sett får hevet kvaliteten på fisk som landes. Salgslagene skal rapportere til Mattilsynet om funn som blir gjort. I første omgang er dette innført som en prøveordning for torskesektoren i våre tre nordligste fylker. Salgslagene hilser det nye opplegget velkommen og håper at ordningen snart blir gjort gjeldende for hele kysten.

Salgslagene ønsker å bidra til et økt fokus på kvalitet og ser at det her ligger et stort potensiale for større verdiskaping i næringen. En forutsetning for å lykkes med dette er at alle ledd i verdikjeden setter denne problematikken høyt på dagsorden og at man prioriterer å samarbeide om gode

løsninger for å heve den generelle kvaliteten på norsk sjømat. Salgslagene vil i tida fremover ta mål av seg til både å initiere kvalitetsfremmende tiltak og slutte opp om tiltak som kommer fra annet hold.

Med vennlig hilsen

Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd

Sveinung Flem
Leder